

"Bezirgân züğürtleyince geçmiş defterleri yoklar" diye ünlü bir deyimimiz vardır. Tüccar belki böyle bir hakkı kendinde görebilir, ancak aynı yaklaşımı kamudan görmek biraz şaşırtıcı olsa gerek.

Evet, mali idare belli bir konuya ilişkin görüşünü elbette değiştirebilir. Ancak bu görüş değişikliğinin geçmiş dönemde yapılan işlemleri etkilememesi gerekir. Ne yazık ki günümüzde birçok vergi uygulamasında, görüş değişiklikleri sonucunda geçmiş dönemler de mercek altına alınmakta ve sinekten yağ çıkarırcasına cezalı vergi tarhiyatları yapılmakta.

Idarenin görüş değişikliği sonucunda, geçmiş dönemleri mercek altına aldığı uygulamalarla son dönemde sıklıkla karşılaşmaktayız. İşte bunlardan öne çıkan ve geniş kitleleri ilgilendiren birkaç uygulamaya, "ileride başınızın ağrımaması, durumu anlamak ve savunma geliştirebilmek" adına dikkat çekmek istiyorum.

Serbest Bölgeler İthalatındaki Uygulama...

Bilindiği üzere, kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalatlar, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) kesintisine tabi tutulmakta. Peşin, akreditifli ve vesaik mukabili ödeme şekilleri ile yapılan ithalatta ise KKDF kesintisi uygulanmamaktadır.

18 Mart 2011 tarihinde, Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 2011/16 sayılı genelgede, serbest bölgelerden yapılan ithalatta KKDF uygulamasına ilişkin yeni bir açıklama yapıldı.

Buna göre; gümrük idaresi, serbest bölgelerde bulunan şubelerden veya ortaklardan yapılan ithalatta mal bedelinin peşin olarak serbest bölgeye ödenmesinin yanı sıra yurtdışına da peşin ödeme yapılması halinde KKDF'nin uygulanmayacağını belirtti.

Başka bir ifade ile serbest

'Geçmişe Yönelik' Vergi Sürprizi

bölgede bulunan şubeye veya ortağa ödeme peşin yapılmış olsa bile eğer serbest bölgedeki firma tarafından yurtdışına ödeme peşin yapılmamışsa KKDF'nin uygulanacağını söyledi.

Buna da çok fazla itiraz gelmedi. Idarenin takdiri olarak değerlendirildi. Ancak, genelgenin yayım tarihinden önce serbest bölgeler aracılığıyla yapılan ithalatlar mercek altına alınca iş değişti. Gümrük idaresi, Mart 2011'den önce yapılan bu türden ithalatlarda KKDF tarhiyatları uygulamaya başladı. İş bununla da sınırlı kalmadı. Uygulanan KKDF ile malın KDV matrahı da değiştirildi ve cezalı KDV tarhiyatları yapılmaya başlandı.

Bu uygulama "vergi ve cezaların geriye yürü-

mezliği" prensibine açıkça aykırılık teşkil ediyordu. Nitekim, yaratılan ihtilaflarda yargı da mükellefler lehine karar verdi.

Ancak, buna rağmen KKDF ve KDV sürprizi uygulamasına mali idare tarafından devam ediliyor. Bu konunun en kısa zamanda çözümlenmesinde fayda var.

Tebliğler ve Düzenlemelerin Geçmişe Yürütülmesi...

Çok kısaca iki tebliğden de bahsetmek istiyorum. 113 ve 119 numaralı Katma Değer Vergisi Genel Tebliği.

113 numaralı tebliğde, kullanım süresi geçen veya kullanılmayacak hale gelen malların zayı olan mal olarak kabul edileceği ve bu malların alındığı dönemde indirim konusu yapılan KDV'lerin, bu malların imha edildiği dönemde ilave edilecek KDV olarak dikate alınması gerektiği belirtildi.

Şaşırtan şu ki, bu açıklama da geçmişe yürütüldü. Geçmiş dönemlerde mallarını imha edip KDV'lerini düzeltmeyen işletmelere cezalı KDV tarhiyatları yapıldı. Oysa ki bu mükellefler, imha işlemini gerçekleştirmeden önce KDV konusunda ne şekilde işlem yapacaklarını vergi idaresine sormuş ve olumlu cevap da almışlardı. Vergi idaresi, bu tür sürprizleri uygulamaya devam ediyor.

119 numaralı tebliğ ise indirimli orana tabi işlemlerde iade edilecek KDV'ye ilişkin usul ve esasları yeniden belirledi. Tebliğin giriş paragrafında da bu belirlemelerin, tebliğin yayım tarihinden sonra gerçekleştirilecek iade talepleri için geçerli olduğu açıkça ifade edildi.

Buna rağmen geçmiş dönemlere ilişkin iade talepleri 119 numaralı tebliğe uygun olmadığı gerekçesi ile vergi daireleri tarafından bekletiliyor, geciktiriliyor veya yapılmıyor.

Yazıya başlarken ifade ettim. İdare görüşünü elbette değiştirebilir. Ama bu değişikliği geçmişe yönelik yapamaz. Bu uygulamalardan bir an önce vazgeçilmesi mükelleflerin kendilerini daha güvenli bir ortamda hissetmelerini sağlayacaktır.

İŞSİZ KIZ, BABASININ SAĞLIK SİGORTASINDAN YARARLANIR MI?

1989 doğumluyum, şu an çalışmıyorum. Kız çocuğu olarak babamın sağlık güvencesinden ne zamana kadar yararlanabilirim? **Ezgi Bozkurt**

1 Ekim 2008 tarihinde anneniz babasından sağlık yardımı almaya hak kazanmış kız çocukları evleninceye ya da çalışmaya başlayıncaya kadar bu haktan yararlanır. Diğer kız çocukları ise öğrenim durumuna göre 18, 20 ve 25 yaşına kadar yararlanabilir. SGK müdürlüğüne durumunuzu sorunuz.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.